

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra českého jazyka a literatury

Bakalářská práce

Lucie Vrašíková

Interpretace díla Petry Soukupové *Zmizet*

Olomouc 2017

vedoucí práce: doc. Mgr. Jaroslav Vala, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem pouze podklady uvedené v příloženém seznamu.

V Olomouci dne

.....

Podpis

Poděkování:

Děkuji doc. Mgr. Jaroslavu Valovi, Ph.D., za odbornou pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD.....	6
1 Informace o Petře Soukupové	8
1.1 Život autorky.....	8
1.2 Ocenění	8
1.3 Dílo Petry Soukupové	9
K moři (2007).....	9
Marta v roce vetřelce (2011)	10
Bertík a čmuchaadlo (2014).....	11
Pod sněhem (2015).....	11
2 Zmizel.....	13
2.1 Stručná dějová linie povídky	13
2.2 Jazyk a kompozice	14
2.3 Postavy.....	15
2.4 Motivy.....	16
2.5 Prostředí	20
3 Na krátko	22
3.1 Stručná dějová linie povídky	22
3.2 Jazyk a kompozice	23
3.3 Postavy.....	24
3.4 Motivy.....	27
3.5 Prostředí	34
4 Věneček.....	36
4.1 Stručná dějová linie povídky	36

4.2	Jazyk a kompozice	37
4.3	Postavy.....	37
4.4	Motivy.....	39
4.5.	Prostředí.....	42
ZÁVĚR.....		43
POUŽITÁ LITERATURA.....		45

ÚVOD

Jedním z mnoha problémů dnešní doby je ochlazování vztahů mezi jednotlivými členy rodiny. Vidíme to všude. Rodiče se na jedné straně snaží dopřát svým dětem to nejlepší, což souvisí s nakupováním značkových produktů, které jsou samozřejmě finančně náročnější. To ovšem vede k tomu, že v práci mnohdy tráví více času než doma. Děti pak veškerý svůj volný čas věnují hraní počítačových her, konverzaci s kamarády na sociálních sítích a podobným záležitostem. Rodiče přijdou večer z práce unavení a často je ani nezajímá, jak se jejich dítěti dařilo ve škole, jestli mělo nějaké zážitky nebo jestli je něco nového. Konverzace doma zkrátka často vázne. Jediné, po čem touží, je mít alespoň večer trochu klidu.

To je přesně ten moment, kdy se rodiče a děti začínají vzájemně odcizovat. A přitom stačí tak málo. Mnohdy by situaci zachránila společná večeře, kdy si všichni vzájemně sdělí své zážitky nebo se svěří s tím, co je trápí. Takto má každý svůj svět, ve kterém se nachází. Nezáměr o některého člena rodiny, preference toho druhého, rozvod rodičů, úmrtí v rodině, matka samoživitelka a podobné záležitosti jsou témata, kterým se současná česká spisovatelka Petra Soukupová ve svých knihách věnuje.

Tato autorka je známá především svým stylem tvorby. Její kvalita spočívá hlavně v tom, že dokáže vystihnout, jak se její postavy v určitý okamžik cítí, co si myslí nebo o čem přemýšlejí. Což je přesně to, co čtenář ocení ze všeho nejvíc. Soukupová napsala několik knih, ve kterých se zaměřuje na rodinné vztahy – na to, jak jsou křehké. Zároveň nás nutí přemýšlet nad tím, jak málo často stačí k tomu, aby se vztahy narušily.

Hlavním cílem této bakalářské práce je interpretace knihy *Zmizet*. Toto dílo jsem si vybrala proto, že se skládá ze tří na sobě nezávislých povídek. To mi umožnilo lépe poznat, jak autorka pracuje nejen se svými postavami, ale i s jejich jazykem a prostředím. Dalším cílem této práce bylo zjistit, jak tuto mladou spisovatelku vnímá česká kritika a jak přijímá nejen knihu *Zmizet*, ale i její ostatní díla.

První kapitolu jsem se rozhodla věnovat životu autorky a jejím literárním úspěchům. Dále jsem zde uvedla ostatní díla Petry Soukupové.

Každá z následujících tří kapitol je věnována jedné povídce. Nejdříve uvádím jejich stručnou dějovou linii, poté se zabývám jazykem a kompozicí, interpretací jednotlivých postav a v závěru každé kapitoly se zaměřuji na motivy a prostředí.

1 Informace o Petře Soukupové

1.1 Život autorky

Petra Soukupová je jedna z nejúspěšnějších českých spisovatelek současnosti. Narodila se v roce 1982, a jak sama uvedla, na FAMU vystudovala scénáristiku a dramaturgii jen proto, že ji psaní vždycky bavilo a chtěla se mu věnovat. (2010) [1]

Od roku 2011 se jako dramaturgyně podílí na tvorbě seriálu Ulice, po dobu dvou let byla součástí seriálu Comeback, kde pracovala jako scénáristka a v roce 2016 spolupracovala na scénáři k seriálu Kosmo.

Úzce spolupracuje s nakladatelstvím Listen, ve kterém od roku 2009 pravidelně zveřejňuje své povídky vždy na určitá témata. Kromě toho svými povídkami přispívá i do příloh deníků a časopisů. Petra Soukupová taky napsala scénář podle povídky Na krátko, která se stala součástí knihy Zmizet. Tento scénář se stal současně závěrečnou prací, kterou ukončila své studium na vysoké škole.

V roce 2017 by měl být podle jejího scénáře natočen film a to v režii Jakuba Šmída. Soukupová v současné době pracuje na scénáři, kdy se nechává inspirovat svým úspěšným románem s názvem Pod sněhem. [2]

1.2 Ocenění

Kniha K moři byla nominována hned na několik ocenění – Cenu Josefa Škvoreckého, cenu Magnesia Litera a Cenu Jiřího Ortena, kterou nakonec získala.

Kniha Zmizet, které se ve své práci věnuji, se kromě nominace na Cenu Josefa Škvoreckého stala v roce 2010 Knihou roku v rámci cen Magnesia Litera.

Dalším úspěchem byla kniha Pod sněhem, kterou autorka vydala v březnu roku 2015. Po dobu několika týdnů se z ní stala jedna z nejprodávanějších knih a byla nejprodávanější beletrií v rámci nakladatelství Kosmas za rok 2015. [3]

V roce 2015 byla oceněna i autorčina prozatím jediná kniha pro děti Bertík a čmuchadlo, tentokrát jde o cenu White Ravens.[4]

1.3 Dílo Petry Soukupové

Všeobecně můžeme říci, že česká kritika považuje spisovatelku Petru Soukupovou za velmi úspěšnou českou autorku, která se nebojí vcítit se do svých postav. Ačkoliv zpočátku měly její knihy určité mezery, autorka nakonec přeci jen dokázala překvapit.

Spisovatelka se ve svých dílech zabývá především rodinnými vztahy. Její knihy jsou často smutné, protože se v nich setkáváme s hádkami, řadou nedorozumění a taky křivdami. (KITTLLOVÁ M., 2015) [5]

K moři (2007)

Jedná se autorčinu prvotinu, která se dočkala jak pozitivních, tak i negativních ohlasů. Vnouček Petře Soukupové vytýká výběr pouze záporných lidských vlastností. Postavy v knize jsou mimo jiné sobecké, útočné a pohodlné. Podobný, můžeme říci chladný přístup, má Soukupová k popisu osudových zvrátů – nevěra, rozvod nebo spory mezi sourozenci. I v této knize se autorka zabývá rodinnými vztahy, především vztahy mezi sourozenci, ať už vlastními nebo nevlastními, ale i jejich vztahem k otci. Podle autora recenze je tento příběh na jednu stranu banální, autorka zde ale skvěle vystihla psychiku jednotlivých postav. (VNOUČEK J., 2008) [6]

Naopak kladně hodnotí knihu Nováková (2010) [7], která ji doporučuje jako skvělé čtení na letní dovolené. Avšak podobně jako předchozí recenzent uznává, že nám hlavní postavy představují pouze své záporné vlastnosti, zároveň ale dodává, že Soukupová své postavy v knize nesoudí.

První dílo Petry Soukupové vnímá Čapková jako dostatečně silné k tomu, aby v konkurenci obstálo. Kladně hodnotí především autorčin nadhled a schopnost vcítit se do postav jak mužů,

tak žen, malých dětí, dospělých, stárnoucích, dokonce i umírajících lidí. Přestože v knize střídá minulost, přítomnost i budoucnost, děj je stále přehledný. [8]

Sama autorka uvádí, že vcítit se do malého dítěte jí nedělá žádný problém, a to ani v případě, že se jedná o chlapce. (2010) [1]

Petra Soukupová knihu *K moři* vydala v době, kdy ještě studovala FAMU. Podle Horáka (2007) [9] je příběh této knihy vypravován suverénním způsobem. Na druhé straně však záporně hodnotí velké množství postav, které jsou v příběhu zásadní a které by si čtenář měl zapamatovat. Přitom podle něj nejsou tyto postavy ničím zajímavé. Z tohoto důvodu hodnotí autor této recenze knihu spíše průměrně. Soukupovou ale do budoucna vidí jako úspěšnou prozaičku.

Marta v roce vetřelce (2011)

I v této knize se Petra Soukupová zabývá rodinnými vztahy. Co nás ale může překvapit, je forma, kterou autorka pro své dílo zvolila. *Marta v roce vetřelce* je psána deníkovými záznamy dívky, které se během jednoho roku otočí život vzhůru nohama. Karfík (2014) [10] zde oceňuje fakt, že na základě deníku je čtenáři umožněno vytvořit si představu celé rodiny, která svou dceru nezvládá a není schopná jí nijak pomoci.

Pozitivního ohlasu se kniha dočkává i od Lojína (2011) [11], který na knize obdivuje její originalitu a taky to, jak skvěle se autorka dokázala vcítit do hlavní postavy. Podobně hodnotí i ilustrace Hoření, které nás o to víc vtáhnou do děje. Nutí nás představit si mladou dívku čmárající obrázky v momentě, kdy neví, co napsat. Autor zde však podotýká, že obrázky jsou v rozporu s realitou. Studentka dnešní doby by si psala deník do svého počítače, ale i tak jsou ilustrace hodnoceny pozitivně. Co však Lojín kritizuje, je občasná nuda a jednotvárnost, které jsou ale způsobeny tím, že děj ztrácí jakousi kontinuitu, což je dáno povahou deníkového záznamu. Kniha je z jeho pohledu hodnocena kladně především proto, že se jedná o příběh, který může potkat každou dívku. Je to zkrátka příběh ze života.

Monotónnost knize vytýkají, podobně jako to bylo v případě Lojína, i Kozumplík a Šafránek (2011) [12]. Kromě toho se pozastavují i nad nevěrohodností jazyka, který Soukupová

použila. Zkratkovitost a užívání vět bez sloves nejsou podle nich dostatečně věrohodnými jazykovými prostředky pro studentku, která neprospívá zrovna nejlépe a která je vlastně podobná svým vrstevníkům.

Další záležitost, která je knize vytýkána, je jakási nepřehlednost toho, co v knize je a co není podstatné. Dle Marešové (2011) [13] je veškeré dění vnímáno jako série událostí, které jsou všechny na stejné úrovni. Nic není postaveno výš nebo naopak hlouběji.

Bertík a čmuchadlo (2014)

Tato kniha má s ostatními díly Petry Soukupové společný zájem o svět dítěte a o problémy, které se v rodině často objevují – rozvod rodičů a jejich noví partneři, na které si děti musejí zvykat. Od ostatních děl se diferencuje tím, že je určena především pro děti. Hlavní postavou je malý chlapec, který se spřátelí se čmuchadlem – zvířátkem, které umí mluvit. To zde zastává funkci staršího a rozumnějšího kamaráda, který Bertíkovi vysvětluje složitost rodinných vztahů. (OPLATKOVÁ M., 2015) [14]

Kladně tuto knihu pro děti hodnotí Nováková s Jančíkem (2014) [15], a to především díky již několikrát zmiňované autorčině schopnosti vcítit se do dítěte a popsat jeho vnímání světa.

Pod sněhem (2015)

Autorka se drží svého stylu psaní, kdy se opět zabývá psychologií svých postav, které nedokážou zapomenout na dávné křivdy a nedorozumění. V tomto případě se to týče tří sester, z nichž dvě mají děti a každá z nich už má svůj život. Jejich společná cesta v jednom autě se několikrát zvrhne v hádku a rodinná pohoda je nečeká ani u rodičů. (KOLÁŘOVÁ K., 2015) [16] Výtečná schopnost vcítění se do svých postav je přesně to, co řada literárních kritiků u Soukupové oceňuje. Podle Kolářové jí stačí pár vět k tomu, aby jejich psychický stav vystihla s jistou uvěřitelností.

Na druhé straně však uznává, že i v této knize se autorčiny postavy pohybují ve svých světech, bez ohledu na to, co se kolem nich děje. Dodává, že ani zde se autorka nesnaží přikreslit

realitu popisem, což může u některých čtenářů vyvolat pocit, že kniha něco postrádá. Petra Soukupová se zkrátka i zde drží toho, na co je zvyklá a co se líbí i jejím fanouškům.

Smysl pro detail a schopnost vystavění dramatické situace na poměrně malé ploše vyzdvihuje i Kittlová (2015) [2], podle které je navíc příběh založen na rychle se střídajících replikách, které dávají čtenáři pocit, že se nemůže od knihy odtrhnout. Podobně jako v ostatních knihách se i zde Soukupová zaměřuje především na to, jak se postavy v danou chvíli cítí a co se v nich odehrává, což její čtenáře nutí k tomu, aby text nejen četli, ale především prožívali společně s hlavními hrdiny.

Umění Petry Soukupové připoutat své čtenáře oceňuje i Čopjaková (2015) [17], podle níž to autorka dokáže i v případě, že se nejedná o téma zrovna příjemné, jak je v jejich knihách už zvykem. Ve své recenzi poznamenává, že přestože jádrem problémů, které tyto tři sestry řeší, jsou muži, v této knize mužský pohled chybí. Na všechny situace je nahlíženo z pohledu žen, což je taky důvodem toho, proč cesta k rodičům trvala tak dlouho – z různých důvodů se několikrát zastavovalo, ať už to bylo kvůli kojení nebo hádkám a následným omlouvám. Čopjaková tuto knihu vnímá jako konfrontaci mezi muži a ženami. Tím se podle ní kniha liší od těch předcházejících, jako jsou *Zmizet a K moři*, kde proti sobě pro změnu stojí světy dospělých a dětí. Soukupová zde prostřednictvím ženských postav zobrazuje muže jako bytosti, které se soustředí jen na práci a svůj klid.

2 Zmizel

2.1 Stručná dějová linie povídky

První povídka s názvem Zmizel pojednává o komplikovaných vztazích jedné rodiny, kde jsou narušeny jak vztahy mezi dvěma sourozenci, tak mezi rodiči a v neposlední řadě i mezi jednotlivými rodiči a dětmi.

Hlavní postavou je desetiletý Kuba, který je současně vypravěčem celého příběhu. Zpočátku se dozvídáme, že se svým otcem ani bratrem si příliš nerozumí. Často si s nimi nemá co říct, protože mají každý odlišné zájmy. Přesto společně tráví nedělní výlety, o které ale Kuba nejeví žádný zájem – spíše naopak, nejraději by zůstal doma a pomáhal mamince v kuchyni. Jet ale musí, a tak většinou dojde k hádce, která může mít několik důvodů. Jedním z nich je fakt, že všechny výlety jsou zaměřeny na běhání, protože, jak se zmíním později, otec je trenér atletů a jeho starší syn, Martin, je jeden z nejlepších běžců v týmu. Ale Kubu sport nebaví a není v něm dobrý, což jeho otce vůbec nezajímá. Dalším důvodem k neustálým hádkám je časté pošťuchování mezi bratry, které většinou přichází ze strany Martina. Je to zřejmě dáno jejich naprosto rozdílnou povahou.

Jednoho dne jde Kuba ze školy a srazí ho auto. Probudí se až v nemocnici a zjišťuje, že nemá nohu. V ten moment se mu převrátil svět vzhůru nohama. Musí se s tím nejdříve smířit, což mu trvá poměrně dlouho. Ztěžuje mu to fakt, že nemá žádné kamarády a od té doby, co má místo nohy pahýl, se cítí ještě trapněji, což mu sebevědomí spíše ubírá. Rodina se mu snaží pomoci, ale každý se s tím vyrovnává po svém.

Až se situace v rodině trochu ustálí a Kuba je relativně soběstačný, přijde ještě větší tragédie, se kterou už si ostatní nebudou vědět rady. Zmizení Martina způsobí naprostý rozpad rodiny. Opět vidíme, že jak matka, tak otec se se ztrátou syna vyrovnávají každý po svém, ale co je důležitější, každý zvlášť. Nesemkne je to dohromady, ale spíše ještě víc odcizí. Kuba v těchto chvílích stojí mimo veškeré dění a cítí se osamocený. Situaci zachraňuje babička, která se v příběhu zpočátku objevuje jen zřídka, ve skutečnosti je to jedna z nejdůležitějších postav, která se snaží dát rodinu znovu dohromady.

Příběh končí tím, že Martin a vše, co s ním souvisí, je pro rodinu tabuizované téma. Kuba odjíždí studovat střední školu do Plzně, což je pro něho vysvobození. Bydlet bude u babičky, kde se cítí lépe, protože mu tam nic nepřipomíná všechny rány, které rodinu v poslední době zasáhly.

2.2 Jazyk a kompozice

Povídka je rozdělená do devatenácti kapitol a je psána retrospektivně. V rámci první kapitoly se dozvídáme obecné informace o Kubovi, který vlakem odjíždí do Plzně, kde má nastoupit na střední školu. V té době je mu patnáct let.

Už na začátku povídky máme pocit, že není něco v pořádku, ale zatím nevíme, co. Od druhé kapitoly, která má název Předtím, začne vypravěč vzpomínat na své rodiče a svého bratra a postupně nám tak odkrývá všechny překážky, které musela rodina překonat. V poslední kapitole se ocitáme znovu v současnosti, ve stejné situaci jako na začátku – Kuba sedí ve vlaku a těší se na nový začátek, nové spolužáky a učitele. Jede totiž někam, kde o něm nikdo nic neví a na to se nejvíc těší.

Když vezmeme v úvahu fakt, že autorka nám podává příběh prostřednictvím malého chlapce, není se čemu divit, že tomu přizpůsobila i jazyk tohoto díla. V povídce se vyskytuje velké množství nespisovných výrazů a stranou nezůstává ani užití vulgarismů. Aby bylo vyprávění autentičtější, autorka některá slova několikrát zopakuje. „*I když to totiž řekne policii, nebude klidná, dokud si sama nebude jistá, že tam Martin není. Bude tam muset jet. Ještě že zatím nekoupila dárky, teď může peníze použít na důležitější věc. Samozřejmě nemůže zatím jet do Budapešti nebo do Košic, začíná od těch bližších míst. Ještě že nekoupila skoro žádné dárky, má nějaké peníze. Pro jistotu si stejně vybrala část peněz, které spořila klukům. Samozřejmě je tam vrátí, až tohle skončí, říká si.*“ (SOUKUPOVÁ P., 2009, s. 67 – 68) [18].

Na tomto úryvku vidíme, že Kuba dvakrát zopakoval slovo *samozřejmě* a dokonce i větu *Ještě že zatím nekoupila dárky*. Chlapci je v té době deset let a jak je vidět, určité věci řekne tak, jak je cítí. Je možné, že si uvědomoval důležitost toho, že jeho maminka může peníze určené na vánoční dárky použít k něčemu smysluplnějšímu a v tu chvíli mnohem důležitějšímu,

a proto tu věc chtěl zdůraznit. Pravděpodobnější je ale možnost, že ve skutečnosti si to ani neuvědomil.

Autorka nám poskytuje úhel pohledu všech postav a má schopnost vtáhnout své čtenáře do děje. Často se ve slovech, která dětští hrdinové pronášejí, poznáváme. (JURČOVÁ V., 2011) [19]

Kniha, která je psána z dětského pohledu, podle Peňase (2010) [20] jen zakrývá nedostatky autora. V tomto případě se to týká časoprostoru, který tady není úplně zřejmý. Čtenář má pocit, že se děje povídek odehrávají v současné době, což nám nesedí s přístrojem na vyvolání fotografií, který Kuba dostane od svého tatínka.

2.3 Postavy

Na začátku jsme sice řekli, že hlavní postavou první povídky je **Kuba**, který nám příběh vypráví. Příznačnější ale bude, když řekneme, že postavy Jakuba a Martina jsou si rovnocenné. V rodině se udály dvě tragédie, z nichž každá se týkala jednoho z chlapců a podle Martinova zmizení je dokonce celá povídka pojmenována. Postavy rodičů jsou v příběhu taktéž velmi důležité, ale vnímáme je spíše jako vedlejší.

Kuba je chlapec, který je velmi citlivý a intenzivně vnímá své okolí. I když to nedává najevo, mrzí ho, že si jeho otec rozumí jen s Martinem a s Kubou má problém najít společnou řeč. Je na to ale zvyklý, protože v takové situaci vyrůstal a přestože by si přál, aby se to změnilo, moc to neřeší. Podobné je to ve vztahu k Martinovi. Nemají nic společného, tudíž nemají žádné společné zážitky, které by sdíleli. Kuba je spíše uzavřený, nepotřebuje kamarády a nemá rád situace, kdy je středem pozornosti. Je malý, drobný a působí zranitelně, což je věc, které ostatní děti občas využívají. Je nešťastnější, když může být sám s papírem a barvami nebo když si povídá s papouškem.

Martin je jeho pravý opak. Je jen o tři roky starší než Kuba, ale tento věkový rozdíl je znatelný. Kubovi dává často najevo, že on je tady ten starší, silnější, šikovnější a hlavně oblíbenější. Jeho největší zálibou je běhání a fotografování, přičemž oběma činnostem se věnuje společně se svým otcem.

Jeho silný vztah k otci je vidět v následujícím úryvku: „*Sedíme večer u večeře, máme kuře s bramborama, táta s bráchou probírají dnešní běh, vydrží jim to celý jídlo, rozebírají každou bráchův pohyb, výdech, všechno, a táta se na mě za celou dobu ani nepodívá. Mamka se se mnou baví normálně, jenže to je mi v tu chvíli jedno, chci, aby mě tatka pochválil, jenže vlastně není moc za co, jsem opravdu nešikovnej a pomalej.*“ (SOUKUPOVÁ P., 2009, s. 17) [18]. Je zřejmé, že Kubu mrzí otcovo chování. Byl by rád za sebemenší projev zájmu ze strany otce, možná za pouhý pohled, ale ani to málo mu otec nedopřeje. Nemá se do debaty jak zapojit. Přestože musí chodit s nimi na trénink, nebaví ho to, a tak nemá ani dobré výsledky, se kterými by do rozhovoru přispěl.

Můžeme tedy říci, že rodiče mají děti mezi sebou rozdělené – **otec** má Martina a **matka** Kubu, což může souviset i s matčinou profesí. Učí děti se speciálními vzdělávacími potřebami, tudíž má tendenci pomáhat slabším. Možná právě z tohoto důvodu tíhne víc k Jakobovi. To, jak Kuba celou situaci vnímá, ukazuje následující úryvek: „*Vůbec se nemáme rádi. Každý žárlíme na toho druhýho, on má celýho tátu a já celou mamku a každou chce i kus toho zbylýho rodiče. Jenže on je starší, a tak stejně může všechno.*“ (tamtéž, s. 17) [18]. Martin svého bratra dokonce ztrapňuje před spolužáky, kteří se mu potom smějí. To už bychom mohli posuzovat jako psychickou šikanu.

2.4 Motivy

Jak už jsme naznačili, jedním z nejdůležitějších motivů této povídky je **přehnaná otcova iniciativa**. Má neustále pocit, že jeho syn musí být v atletice nejlepší. Teď máme na mysli Martina, který v běhu skutečně vynikal, ale ani to netrvalo věčně a otec zjistil, že jeho starší syn není až tak skvělý, jak si myslel nebo jak si ho možná vysnil. Byl sice dobrý, ale to mu nestačilo k tomu, aby mohl jet na mistrovství světa. Můžeme říci, že si na svém synovi chtěl dokázat to, co sám nikdy nezvládl. Chtěl, aby to Martin dotáhl dál, aby byl úspěšnější než byl jeho otec. Možná chtěl tuto situaci zažít i z pozice trenéra. Užít si pocit, že jeho svěřenec a současně syn v jedné osobě je mistr světa.

Přestože Kuba k atletice žádný vztah nemá, naopak ho spíše obtěžuje, otec ho nutí chodit na tréninky. Můžeme dokonce říci, že právě atletika nebo sport celkově stojí ve vztahu mezi Kubou a jeho otcem.

Jejich vztah se paradoxně zlepšil poté, co se Martin ztratí. Otec se se situací dokáže vypořádat dříve než matka, která se zhroutí a on si uvědomí, že jeden jeho syn tady pořád ještě je a i když nemá jednu nohu, může se zúčastnit paralympiády. Vůbec nebere ohled na to, že Kubovi sport nešel ani za normálních okolností, natož s handicapem. Vyzkouší několik druhů sportu – nejdříve tenis a poté přijde na řadu plavání. Nakonec se ale bude muset smířit s tím, že ani jeden z jeho synů nebude nikdy ve sportu vynikat.

„Další tejdén přijde táta s nápadem, že bych mohl zkusit plavat. Tam by to, že sem nešika, neměl bejt takovej problém. Ani mu neříkám, že plavání nesnáším ze všeho nejvíc, protože od momentu, kdy se převlíknu do plavek, až do chvíle, než sedím zase doma, je mi čím dál větší zima. Tak to zkusíme. Nejde mi to. Stejný jako s tenisem, táta nejdřív hecuje a pak vztekle mlčí. Tím strávíme další týden, už je to rychlejší. Co mě začal nutit do sportu, zase se mnou přestal mluvit. A víc chodí do hospody. Vypadá to, že dokud mi nepůjde nějaký sport, nebude táta šťastnej. Ale já se snažim.“ (tamtéž, s. 83) [18]. Jak z ukázky vyplývá, Kuba je rád, že se mu otec věnuje, a tak se opravdu snaží. Trochu se bojí, že když se přestane snažit, táta o něj přestane mít zájem.

Dalším motivem, jak je vidět v ukázce, je otcův **problém s alkoholem**. Vždycky rád zašel s kamarády na pivo, ale od té doby, co Kuba přišel o nohu, se to jen zhoršovalo. Často se vracel domů až ráno. *„Otec začal pít víc v době, kdy byla matka pořád v nemocnici s Jakubem a domácnost podle toho vypadala, a matka taky zcela přestala jevit zájem o cokoliv ostatního, i o něj.“* (tamtéž, s. 42) [18]. Kuba si zase dával za vinu to, že otec pije. Myslel si, že je to kvůli jeho noze. Měl ale celou situaci zkreslenou, protože *„to, že Jakub nemá nohu, je otci upřímně líto. Rozhodně ho ale proto nemá méně rád. Otec není žádná zrůda. Otec je jenom člověk, který chtěl zamlada jet na mistrovství světa a teď na něj nepojede ani jako otec a trenér závodníka.“* (tamtéž, s. 42) [18]. Vidíme, že tyto dva motivy – přehnaná iniciativa ze strany otce a potíže s alkoholem spolu velmi úzce souvisejí.

Martinovo zmizení můžeme vnímat jako další motiv. Situace se mnohem více zhoršila poté, co se chlapec ztratil. S touto tragédií se každý z rodiny vyrovnával po svém. Otec chodil dopoledne do práce a odpoledne se snažil být manželce oporou. Současně spolupracoval

s policií, na rozdíl od matky, která se vydávala syna hledat sama do cizích měst a vylepovala plakáty se svým telefonním číslem, což policii vyšetřování spíše komplikovalo. Večer se ale potřeboval z toho všeho nějak odreagovat, a tak se opíjel do němoty. Domů se vracel pozdě, někdy až ráno.

Zajímavé je sledovat, jak se k celé situaci staví Kuba. Samozřejmě vnímá, že tam s nimi už Martin není, ale vůbec si nepřipouští, že by se mu něco stalo. Vážnost situace si začne uvědomovat v momentě, kdy uvidí na televizní obrazovce bratrovu fotografii. Spíše vidí určité výhody, které z tragédie vyplývají. Rodiče mají plno starostí a Kuba je v ten moment až na druhém místě. Nemusí tedy chodit do školy, a jak sám říká, „*má tenhle rok super dlouhý vánoční prázdniny.*“ (tamtéž, s. 65) [18].

Víc než to, že jeho starší bratr zmizel a nikdo o něm nic neví, mu vadí fakt, že na něho nikdo nemá čas a nikdo se mu nevěnuje. Z následujícího úryvku je patrné, že jediné, po čem Kuba touží, je být doma se svými rodiči: „*Dojdeme do kostela, kde babička zapálí svíčku a chvíli tam postojí. Je mi zima. Když vyjdeme z kostela, venku je skoro tma a mně je zase hrozně smutno, už chci být doma v teple, s maminkou a tatínkem, sedět v obýváku a rozdávat dárky, to dělám já, protože jsem nejmladší. A musím se rozbřeset, protože to stejně nebude dobrý... A zase cejtím hroznou nenávist k bráchovi, kterej tohle všechno způsobil. Jasně že sem si přál, a přeju si to každě den, aby se vrátil. Ale ted' ho nenávidím.*“ (tamtéž, s. 69) [18].

Je přinejmenším zarážející, že při představě Štědrého dne zmínil pouze rodiče, o bratrovi neřekl ani slovo. Dalo by se to pochopit, kdyby byl malý, ale Kubovi je v tuto chvíli deset let. Je dost starý na to, aby si to uvědomil.

Podobný názor na situaci má i Vosolová (2010) [21], která poznamenává, že autorka nechává své postavy nahlížet poněkud chladně i na tragické události.

Chladnost a absenci osobního zaujetí však Karfík (2009) [22] hodnotí pozitivně. Je podle něj obtížné zachovat chladný postoj v momentě, kdy se nabízí spíše smutek, beznaděj a úzkost.

Dalším motivem, který stojí za zmínku, je **fotografování**. Rodiče se díky tomuto koníčku kdysi dávno seznámili. Otec se snažil v tom pokračovat nejdříve s Martinem, později i s Kubou. Fotografie ale měly největší význam pro maminku. Po Martinově zmizení a jeho dlouhém hledání nakonec zkolabovala a byla odvezena do psychiatrické léčebny v Bohnicích.

Po jejím návratu domů trávila spoustu času prohlížením fotografií. Vzpomínala na dobu, kdy byli kluci malí a snažila se vybavit si všechny detaily toho dne. Dokonce si založila sešit, do kterého si popisky jednotlivých fotografií zapisovala.

„Hledám pak dál a najdu štůsek fotek, který mají každá z druhé strany číslo. A na každý je brácha a na některých i já nebo táta, ale není tam jediná jenom se mnou, a v tu chvíli mi teprve dojde, o co jde, není to tak, že by mamka popisovala nás, popisuje jenom jeho. Udrží ho živýho tady v tom sešitě.“ (SOUKUPOVÁ P., 2009, s. 94) [18]. Díky fotografiím se dostala z těch největších depresí, protože měla pocit, že je tam Martin pořád s nimi. Volné chvíle vyplňovala pečením – pekla buchty, koláče, dorty, cokoliv, jen aby neměla čas se zastavit a myslet na ztraceného syna.

Jak už jsme naznačili, důležitou postavou je tady babička, která se snaží dát rozpadající se rodinu dohromady. V těch nejtěžších chvílích je ta, která jako jediná dokáže uvažovat realisticky. Zatímco matka se doma téměř neukazuje a veškerý svůj čas tráví hledáním ztraceného syna, otec se každý den opíjí do němoty. Kuba žije ze dne na den, bez dohledu rodičů ani nechodí do školy. V tuto chvíli výrazně zasahuje do děje babička.

Svého vnuka si odvádí k sobě domů, kde společně stráví zbytek Vánoc. Kuba si tady nachází přátele, díky nimž získává jistotu a sebevědomí. Dokonce má svou první přítelkyni, ale bohužel nikoho z nich už nikdy neuvidí. Po návratu domů od babičky pozorujeme změnu v Jakobově chování. Stává se z něj někdo, kdo se už nebojí, umí se ozvat, bránit a dokonce se nebojí zapojit do třídních střetů.

Konec povídky je otevřený. Víme, že Martin zmizel, ale nevíme, kam. Můžeme si domyslet, jestli ho někdo unesl, jestli vůbec ještě žije nebo je mrtvý. Pro policii byla nejpravděpodobnější možnost, že z domu utekl. My ale víme, že šel na zimní stadion za kamarády, odkud už se však nevrátil. *„Myslím, že by pro nás bylo možná lepší, vlastně asi skoro určitě, kdyby se našlo jeho tělo, i když jasně že nechci, aby fakt umřel, ale aspoň by to bylo jasný a ukončený. Takhle budou doufat, i když jim rozum velí opatrnost, do konce životů.“* (tamtéž, s. 96) [18].

Vosolová (2010) [21]vidí motiv zmizení v povídce hned dvakrát. V prvním případě jde o ztrátu nohy, která je příčinou rozpadu rodiny na dvě části. Ve druhém případě se jedná o zmizení Martina, což už rodinu rozděluje nadobro.

2.5 Prostředí

Co se týče prostředí, v povídce vidíme několik kontrastů. Ne jedné straně máme domov, tedy byt, ve kterém rodina žije. Je to místo, kde by se měl člověk cítit dobře, pohodlně a hlavně v bezpečí. Na straně druhé jsou zasněžené ulice města, tedy zima a nejistota. Viděli jsme to v situaci, kdy rodiče chodili bezmyšlenkovitě ulicemi, procházeli každý kout města a byli téměř bez naděje, že syna najdou.

Dalším protikladem je město a vesnice. Ve městě Kuba žije, chodí tam do školy a zažívá tam všechny trable, zatímco na vesnici u babičky může zapomenout na všechno, co ho ve městě trápilo.

Pokud ale vezmeme v úvahu kontrast domova a nemocnice, pak mluvíme o domově v tom pozitivním slova smyslu. Po svém návratu z nemocnice domů byl Kuba rád, byla to pro něj úleva, protože byl tam, kde se cítil dobře. Nutno ale podotknout, že to bylo v době, kdy byl Martin ještě doma. Stejně tak dával přednost domovu před školou, což není až tak překvapivé, ale dokonce i před rodinnými výlety, protože ho nebavily.

Autorka ale v této povídce příliš místa popisu prostředí nevěnuje. Nedožíváme se například o tom, jak to vypadá u rodiny doma. Nevíme ani, jaký byl pokoj obou chlapců. Spousta informací ale vyplývá z jednotlivých situací. Přestože to v povídce nebylo uvedeno přímo, dozvídáme se, že rodina žije v bytě se třemi místnostmi – dětský pokoj, ve kterém je dvoupatrová postel, dále ložnice rodičů a obývací pokoj.

Není zde popsána ani příroda, přestože rodina podnikala každý víkend společné výlety. Autorka dává přednost pocitům jednotlivých postav v konkrétních situacích, což je dobře vidět v následujícím úryvku: „*Cestou dolů narazíme na skalní městečko, vylezeme všichni tři na malou skalku, brácha už stojí i s tátou nahoře, kam vede příkřej zub skoro bez výstupku, mně to nejde a oni mě každé chytanou za jednu ruku a vyzdvihnou mě nahoru jako pířko, okamžik, jako bych letěl. Okamžik, kdy chci, aby mě nikdy nepustili.*“ (SOUKUPOVÁ P., 2009, s. 19 – 20). [18]

Vidíme, že přestože autorka mohla nabídnout více informací o okolí hradu a skalního městečka, raději soustředila svou pozornost na to, jak se Kuba cítil v momentě, kdy mu táta

s Martinem pomohli. Chybí tady jakákoliv zmínka o počasí v době, kdy byli na skále. Víme jen, že „*je sobota někdy začátkem dubna, a když se při snídani Kuba podívá z okna kuchyně, na trávě je jinovatka.*“ (tamtéž, s. 19) [18]. Ale jestli se počasí v průběhu dne změnilo, si čtenář může jen domyslet. Autorka už se k tomu dále nevrací. My ale máme pocit, že ten den byl slunečný. Je to možná způsobeno tím, že se Kuba na výlet těšil a v určitých chvílích si ho dokonce užíval.

S popisem prostředí je to podobné. Vytváříme si o něm určitou představu na základě toho, jaký vztah k danému prostředí postava má a jak se v něm chová. O babiččině domě na vesnici víme například jen to, že se v jeho blízkosti nacházel seník, ve kterém si děti rády hrávaly.

3 Na krátko

3.1 Stručná dějová linie povídky

Druhá povídka s názvem Na krátko pojednává o neúplné rodině Sukových. Sourozenci, Vojta s Pavlínou, se neustále hádají a po celou dobu vymýšlejí nějaké naschvály. Jejich matka je samoživitelka, nikdy nežila ani s jedním otcem svých dětí, a tak byla vždycky na jejich výchovu sama. Nemá to jednoduché ani po finanční stránce.

Rodina žije celkem běžný život – sourozenecké hádky, potíže ve škole, Pavlínina trable se svou pevnou postavou a v neposlední řadě začínající projev zájmu o kluky. To ovšem trvá do doby, než zavolá babička, že si zlomila nohu a není schopná se sama o sebe postarat. Jiřina, matka dětí, z toho není vůbec nadšená, protože ví, že to se svou matkou nebude mít vůbec jednoduché. Po babiččině příjezdu se začne rodina hádat ještě víc než kdykoli před tím. Všechno začne v momentě, kdy babička chce vytrít prach pod Vojtovou sbírkou lodí a nedá je zpět tak, jak byly. Pokračuje to tím, že vyhodí Vojtovo tričko, ke kterému měl silný citový vztah. Chlapec jí to nedokáže odpustit, protože žije v domnění, že to tričko dostal od svého táty. Celou situaci zhoršuje Pavlína, která mu prozradí, že to tričko ve skutečnosti není od jeho táty a jako důkaz mu ukáže fotku, na které je matka s Pavlíniným otcem, který má oblečené právě toto modré tričko se švédskou vlajkou.

Vojta je na svou sestru samozřejmě naštvaný. Ví, že ji může dostat tím, že se jí začne vysmívat kvůli její postavě, kterou dívka neustále řeší. Jeden to chce oplatit tomu druhému a pomsty se postupně stupňují. Situace vygraduje tím, že Vojta Pavlíně rozstříhá její nové oblečení, které jí otec poslal z Ameriky. Pavlína mu za to zničí jeho nejoblíbenější loď, kterou měl taky údajně dostat od svého otce. Vojta tento začarovaný kruh uzavře tím, že jí ostříhá vlasy a v tento moment utíká z domova. Vezme z matčiny kabelky lísteček s telefonním číslem a adresou muže, který by podle všeho měl být Vojtův otec. Netrvá to dlouho a s babičkou se rozhádá i Pavlína, která si s ní vždycky výborně rozuměla. Na matčinu žádost babička odjíždí zpět domů. Vojta se vrátí a život v rodině se vrací do starých kolejí.

3.2 Jazyk a kompozice

Povídka je složená ze sedmnácti kapitol a je psána chronologicky. Občas se nám ale objeví i retrospektivní vyprávění, kdy se do současného příběhu prolínají vzpomínky, především matčiny. Nejčastěji je směřuje směrem k otcům svých dětí, kteří o ně ale nejeví téměř žádný zájem. Vzpomene si i na svou sestru Jindru, která v příběhu vystupuje jen v rámci matčiny vzpomínky, ale do děje nijak nezasahuje.

Vypravěčem je zde Vojta, malý chlapec, který si žije ve svém vlastním světě. Jeho způsob vyjadřování odpovídá tomu, že je ještě dítě.

„Maso plave nahoře. Vezmu vidličku, že do něj píchnu, ale to nejde. Vidlička se nemůže zapíchnout, protože maso před ní klesne dolů. Pak hned zase vyplave. A znova. Tak dlouhou vidličku nemám, aby dosáhla k tomu masu, když leží na dně hrnce. Už je ale celý růžový a voní, takže je asi hotový. Vypnu sporák, ale neumím to maso vyndat, tak ho tam nechám.“ (tamtéž, s. 195) [18].

Z ukázky je patrné, že vypravěčem je ještě dítě, ale když ho srovnáme s Kubou z předcházející povídky, můžeme říci, že je starší a vyzrálejší. Ve své mluvě neopakuje stejné výrazy, jak to bylo v případě Jakuba. V jeho projevu je mnohem častější výskyt vulgarismů. Často máme až pocit, že je chlapec vzhledem ke svému věku vulgárnější víc než by si mohl dovolit.

Z úryvku také vyplývá, že se autorka do chlapce opět vcítla a do jeho mluvy propustila hovorovost, což přidává na autentičnosti dané povídky. Vulgarismy se ale neobjevují jen ve Vojtově podání. Ve vypjatých situacích je používají všechny postavy včetně maminky a babičky.

3.3 Postavy

Hlavní postavou příběhu je **Vojta**, který, jak už jsme řekli, má svůj svět. Je trochu jiný než jeho vrstevníci a bohužel to také často pocítuje. Od ostatních se mimo jiné liší tím, že má zrzavé vlasy, což je příčinou jeho přezdívky Plamen.

„A když pak skončí hodina, přijde Franta a Mára a chtěj se podívat.

Tak ukaž, Plamen.

Jsou ještě vlastně milí, když mi říkaj Plamen, protože jim připadám vlastně normální, ale pak zas řeknu něco o nějakým modelu, jenom zmínka, a najednou jsem zase Modelář, a to už maj v hlase takovej ten tón, že sem fakt exot, takže Plamen Neplamen, nesnáším je furt stejně.“ (tamtéž, s. 110) [18].

Vidíme, že chlapec je ve třídě spíše neoblíbený. Když už se s ním spolužáci dají do řeči, tak to většinou skončí tím, že se mu nakonec vysmějí. A důvodů je hned několik. Samozřejmě to nejsou důvody, kvůli kterým by si na něho mohli kluci dovolovat, ale z jejich pohledů to tak je. Vojta například mívá často ke svačině buchty, které maminka nebo Pavlína doma upečou. Hlavní důvod je ten, že je to levné a najedí se z toho všichni. Vojtovi spolužáci si ale z domu nosí různé druhy čokoládových tyčinek a považují to za něco lepšího.

Z ukázky taky vidíme, že Vojta se se svou přezdívkou Plamene smířil a v podstatě mu to ani nevadí. Má tak pocit, že ho spolužáci nějakým způsobem akceptují. Když ale použijí přezdívku Modeláře, Vojta už tam cítí nádech výsměchu. Tato přezdívka souvisí s jeho nejoblíbenějším koníčkem – vystřihováním. Zřejmě hlavní důvod všech posměchů.

„Sem divnej, zrzavej a nosim furt stejný hadry, takže sem úplně mimo celej svět.“ (tamtéž, s. 111) [18]. Samozřejmě další důvod k tomu, aby se stal terčem posměchů. Má své oblíbené tričko, které na sobě nosí opravdu často. Nesouvisí to ale s tím, že by neměl z finančních důvodů dostatek oblečení. Je to spíše záležitost citová. Vojta to tričko má moc rád, protože mu připomíná svého otce, kterého nikdy neviděl a o kterém má jen dobré mínění.

Další důležitou postavou je jeho starší sestra **Pavlína**. Mají mezi sebou typický sourozenecký vztah. Dívka chodí do prvního ročníku střední školy – obor kuchař. Vaření ji

baví, protože má ráda, když její jídlo ostatní kladně ohodnotí. Druhá stránka věci je ta, že má jídlo opravdu ráda a bohužel je to na ní i trochu vidět.

„Pavlína zůstane sedět v kuchyni. Uražená, protože sice ví, že je tlustá, ale copak se to smí takhle říkat? Zas tak strašně tlustá není. Copak za to může, že Vojta je tak hubenej? Proti němu je tlustej skoro každej. A nedoceněná. Vaří se s tím, dělá oblohu, plátky okurky na milimetr stejný, a on takhle. Ani nepoděkuje, a ještě jí nadává. Tak tohle se řekne! Kéž by měla ségru. Vojtovu porci si přendá k sobě na talíř. Ale povedlo se mi to, je to fakt super. Dobrej nápad přidat tam ty žampiony. Pavlína jídlo zbožňuje.“ (tamtéž, s. 107) [18].

Na ukázce vidíme typické Pavlínino chování. Když vezmeme v úvahu fakt, že je starší a už studuje střední školu, tak by mohla mít více rozumu. Díky jejímu užalovanému chování ji vnímáme stále jako dítě, které chce mít za všech okolností pravdu. Její žalování často celou situaci ještě zhorší. Mohla by taky brát větší ohled na svou matku, která se vrátí večer z práce unavená a jediná věc, po které touží, je mít klid a hlavně nic neřešit. Na druhé straně se snaží vypadat dospěle a zaujmout kluka, který se jí líbí. Z předešlého vyplývá, že Pavlína je obyčejná dívka v pubertálním věku, která touží po uznání a pocitu lásky.

Jejich **matku** vnímáme jako prostředníka mezi sourozenci. Přestože to sama možná nevnímá, cítíme, že její vztah k synovi je silnější než k dceři. To může mít několik důvodů. Zřejmě můžeme vyloučit fakt, že by Vojtova otce měla raději než Pavlínina. Z povídky jasně vyplývá, že ani jeden z nich se nezachoval čestně. Možná je to dáno tím, že je Vojta mladší. Tudíž má větší tendenci ho chránit.

Na následující ukázce vidíme, jak matka svou dceru vnímá:

Pavlína sedí na gauči našťvaná, mlčí, matka jí pochválí jídlo, ale ani to ji neobměkčí, chvíli obě sedí mlčky a koukají se na televizní noviny, pak si ale matka vzpomene, že ze schránky vytáhla lísteček, na poště má Pavlína balíček z Ameriky.

„Vezmi si ho pak z kabelky.“

„Fakt jo?“ rozzáří se Pavlína a v tu chvíli je hezká, kdyby trochu zhubla, byla by přece moc pěkná holka, pomyslí si matka. (tamtéž, s. 108) [18].

Matka má svou dceru ráda. Proto ji neustále napomíná, ať tolik nejí, protože vidí, že se Pavlína kvůli své plnější postavě trápí. Díky užití podmiňovacího způsobu ale máme pocit, že

je ke své dceři možná až moc kritická. Myslí si, že Pavlína není moc pohledná, což by se změnilo za předpokladu, že by zhubla. Kdyby ale vypadala jakkoliv, jednou je to matka a pro tu by její dcera měla být krásná vždycky.

Ke svému synovi má naprosto odlišný přístup. I v případě, že udělá nějaký průšvih, má tendenci ho neustále chránit a omlouvat. Když zjistí, že si sám píše omluvenky do školy, situace vypadá takto:

„Myslím, že si některé ty poznámky podepsal sám, nezdá se vám?“

Ten hajzlík. Ale matka ani nemrkne.

„Ne, ne, to podepisovala jeho sestra, ale já o tom samozřejmě vím.“

„Víte, já si nemyslím, že by to byl problém, který se nedá řešit, ale je nutné si říct, že disciplína mu chybí, chápu, jak bolestná může být absence otce v jeho věku, jste na něj sama, ta potřebná autorita tu chybí...“ (tamtéž, s. 168) [18].

Za zmínku určitě stojí i tátové obou dětí – Luboš a Karel. **Luboš** sice platí na své dítě alimony a posílá své dceři drahé dárky z Ameriky, ale v povídce ho vnímáme spíše jako zápornější postavu, vzhledem k tomu, jak se k celé situaci před několika lety postavil. Věděl, že je Jiřina těhotná, ale přesto odjel do Ameriky. Je pravda, že jí tady zajistil byt, ve kterém celá rodina žije dodnes, ale ona ho stále vnímá jako někoho, kdo ji tady nechal a utekl před zodpovědností v době, kdy ho nejvíc potřebovala. V povídce je však mnohem více prostoru věnováno Vojtově otci.

Karel je muž podobného charakteru. Stejně jako Luboš věděl, že Jiřina čeká jeho dítě a nebyl pro ni ochotný udělat vůbec nic. Měl podle všeho v té době spokojené manželství a se svou ženou vychovával jejich syna. Jiřina věděla, že se Karel nikdy nerozvede a svůj život si zařídila podle sebe. Na rozdíl od Luboše svého syna nikdy nekontaktoval, ani na něj neplatil alimony. Zkrátka, jako by nebyl.

3.4 Motivy

Jedním z hlavních motivů je podobně jako v povídce Zmizet **záliba v alkoholu**. Tentokrát se to týká hned několika postav. První z nich je Karel, který se právě díky nehodě v důsledku požití alkoholu dostává do těžké životní situace, která mu obrátí život vzhůru nohama. Pro jeho ženu je to poslední kapka, protože zřejmě tento problém trvá už delší dobu. Rozhodne se udělat v jejich životě radikální řešení – podává žádost o rozvod a Karlovi zakáže vidat se se svým synem. Ten si právě v tento moment uvědomí, že má ještě jednoho syna, o kterého se nikdy před tím nezajímal.

Alkohol je všeobecně vnímán negativně, pokud jde o závislost, ale v tomto případě můžeme říci, že kdyby jej nebylo, Vojta by svého tátu možná nikdy nepoznal. Karel se pokouší dostat zpět k Jiřině, ale není zcela evidentní, jestli mu jde skutečně o svého syna a o to, aby s ním mohl být v kontaktu nebo má zájem spíše o jeho matku, protože i po všech těch letech vypadá stejně dobře. Možná to vnímá tak, že by mohl mít oba dva současně.

Karel ví, že to celé pokazil a chce to nějak napravit. Ale Jiřina ho opravdu za to, jak se celou dobu choval, upřímně nenávidí. Dokládá to i následující úryvek: „... *matce se jako suchý knedlík v krku vrací všechna ta hořkost, o které si myslela, že už ji dávno spolkla. Jak jde s Vojtou ze školky, Vojtovi jsou tři a řve a škube rukou, za kterou ho drží, vzteká se, až je celý rudý, a ona přes silnici uvidí Karla a jeho ženu a jeho kluka s aktovkou na zádech, jak vystupují z modré škodovky, Karel ji zamkne, letmo se ohlédne a ani na setinu vteřiny nedá nijak najevo, že ji zná...*“ (tamtéž, s. 121 – 122) [18]. Vidíme, že Karel nikdy neměl v plánu Vojtu do svého života nijak zahrnout a kdyby ho neopustila manželka, zřejmě by o svého druhého syna ani nadále nejevil sebemenší zájem.

Časté požití alkoholických nápojů se ale týká také Jiřiny, která se tak snaží odreagovat od všech problémů, kterým musí čelit. Kromě toho, že doma kouří, i když jsou tam děti, ráda si večer nalije i panáka tvrdšího alkoholu. Nastane i situace, kdy jdou s Vojtou dopoledne do cukrárny a ona si objedná panáka, což na okolí nepůsobí příliš dobře vzhledem k tomu, že je tam s malým dítětem a navíc ještě nebylo ani dvanáct hodin. Současně je ale důležité říci, že se neopíjí v takové míře jako Karel a o děti je vždycky schopná se postarat.

Alkohol se objevuje i ve spojitosti s Pavlínou a její partou, v tomto případě se ale jedná spíše o zábavu, posezení v hospodě s přáteli. Nejedná se tedy o snahu vyřešit problémy pomocí alkoholu.

Dalším motivem může být **předstírání**, které se v naší povídce objevuje hned několikrát. V prvním případě jde o Karlův předstíraný zájem o Vojtu. Je pochopitelné, že byl zaskočený v momentě, kdy se Vojta objevil u jeho dveří. Samozřejmě ho u sebe doma nemohl čekat. Z jeho první reakce ale můžeme říci, že měl radost, že ho konečně vidí, což dokládá následující ukázka: *„Dívá se na něj, toho tam už viděl, onehdá. Ale kdo by to řek, že to bude von, takovej střízlík zrzavej. Ale jak ho pozoruje děle, je si čím dál jistější. Takhle vypadal můj tatík zamlada. Je to můj kluk. Celej Vrána. Zrzoun jeden. Natáhne ruku. A pak se na mě začne usmívat a natáhne ke mně ruku a je to, jako kdybych tu najednou nestál, ale díval se na to jako v nějaký představě, takhle to má bejt, a teď se to děje, takhle sem si to vysnil. Je fuk, že s někým, kdo vypadal úplně jinak. Natáhnu ruku.“* (tamtéž, s. 177) [18].

Z jeho další reakce ale můžeme mít pocit, že jeho radost neměla dlouhého trvání. V momentě, kdy si uvědomí, že je vlastně na odchodu, ho Vojtova přítomnost spíše obtěžuje, protože měl v plánu jít na fotbalový zápas. Nakonec se rozhodne vzít ho s sebou, což by se dalo chápat jako krok k tomu, aby o svém synovi něco zjistil a poznal ho trochu blíže. To se ovšem nestalo.

„Protože je brzo, je to nějakej nedůležitěj zápas, jak mi on vysvětlí, skoro nikdo na stadionu není. Sedíme v hledišti, kolem prázdno, je mi zima. Je to nuda, ale zároveň jsem nervózní. Stříhám vstupenku. On se celou dobu dívá, dokonce křičí na hráče, což je mi trochu trapný, a vůbec si mě nevšímá. Pak, když už je ze vstupenky jeden prostříhanej ornament, mi najednou podá i svůj lístek. Rozstříhám i ten jeho.“ (tamtéž, s. 178) [18].

Tato situace nás nutí k zamyšlení, proč se Karel nezachoval jinak. Jak vyplývá z úryvku, zápas nebyl nijak důležitý. A i kdyby byl. Bylo by pochopitelnější, kdyby v situaci, kdy vidí svého syna poprvé v životě, zrušil veškeré své plány a přizpůsobil je dané situaci. Mohl se Vojty třeba zeptat, jestli se vůbec o fotbal zajímá a jestli by nechtěl jít na zápas s ním. V hledišti nebyli téměř žádní lidé, což byla další příležitost, jak se synem navázat kontakt. Ani tady ale Karel nevyvinul žádnou snahu.

Kdyby měl Karel o syna skutečný zájem, jak zpočátku tvrdil, zajímal by se přinejmenším o jeho prospěch ve škole, zeptal by se na jeho zájmy, co je nového, jak se všichni doma mají nebo na cokoli jiného. Ale během celého zápasu mezi nimi neproběhl žádný kontakt, nic, co by je oba sblížilo.

Další ideální příležitostí byla situace, kdy seděli u jídla. Vojta stále nevěděl, jak začít a zřejmě by mu otcův zájem o to, proč se objevil právě dnes, pomohl vyjádřit svůj problém. Nevěděl, jak mu říct, že u něj chce zůstat trochu déle, než by jeho otec předpokládal. Jediná věc, která Karla ale zajímá, je ta, v kolik hodin má být Vojta doma.

I když Vojtovi dovolí zůstat, nikdy se mu dostatečně nevěnuje. Večer chodí do práce nebo to aspoň tvrdí. Několikrát přijde domů opilý a ani si nevšimne, jestli je jeho syn vůbec doma. V této situaci nás může napadnout myšlenka, jestli Karel chodí skutečně do práce nebo noci tráví v hospodě. Následující úryvek ukazuje, jak ve skutečnosti Karel svého syna vnímá: „*Já si taky myslel, že ho občas vezmu na fotbal nebo do kina. Já o to nestál mít ho tady nafurt, dyť ani ten byt tomu není uzpůsobenej, ani já... nemám čas ... že jo.*“ (tamtéž, s. 223) [18]. Můžeme tedy říci, že Karel má zájem Vojtu občas vidět, vzít ho ven, ale nestojí o to, aby za něj měl veškerou zodpovědnost. Toto si uvědomí ve chvíli, kdy má jít Vojtovi na třídní schůzky. Zatímco chlapec je pyšný na to, že tentokrát se na něj přijde zeptat jeho vlastní táta, Karla to spíše obtěžuje.

„*Konečně správná třída. Ted' už se Karel nesměje. Nudí se. Poslouchat ty řeči o tom, jak někomu nejde angličtina bla bla. O tohle teda nestál, když za Jiřinou šel. Nejraději by se vrátil na Starou rychtu a dal si ještě jednoho panáka. Začíná mu bejt nějak blbě. Ale už to vypadá na brzkej konec. A o Vojtovi ani slovo. Já sem takovej trouba, řekne se mi jdi, tak tady ztrácím čas, přemítá Karel s vidinou promeškaných piv a malých rumů.*“ (tamtéž, s. 213) [18].

Tady vidíme, jak se oba motivy vzájemně prolínají. Pro Karla by bylo bohužel milejší sedět v hospodě se svými kamarády a opíjet se než se zajímat o to, jak jeho syn ve škole prospívá nebo jestli má nějaké potíže. O jeho matce ale to samé říct nemůžeme. Dala by cokoli za to, kdyby se její syn chtěl vrátit domů a vše bylo zase jako dřív.

Tento motiv vidíme i u babičky, která předstírá, že na nohu nemůže ani došlápnout, což byl důvod, proč k dceři přijela. Podle všeho není schopná se o psa sama postarat. „*Ale dost mě překvapí, když se dole objeví babička. Jde sice pomalu, a s oběma holema, ale jde. Mikina se*

ohlíží směrem ke mně, ale babička ji táhne na vodítku ke dveřím. Tak to nechápu. Myslel sem, že babička je u nás proto, že nemůže chodit s Mikinou ven. Když může, tak proč teda. Koukám na ně, dokud se mi neztratěj.“ (tamtéž, s. 151) [18]. Hlavním důvodem tedy není neschopnost se o psa postarat, ale spíše snaha mít ostatní pod dohledem a mít přehled o tom, co se děje.

Předstírání se objevuje taky u Petra, když si Pavlína myslí, že ji má rád na základě toho, jak pozorně se k ní v poslední době choval. Na tuto situaci ale podrobněji nahlédneme v rámci dalšího motivu, kterým je **první láska**.

Tentokrát se bavíme o Pavlíně, která je ve věku, kdy začíná mít zájem o kluky. Bohužel má díky své postavě nízké sebevědomí a myslí si, že pro Petra, který se jí tolik líbí, zkrátka není dostatečně hezká. Využívá toho, že u nich bydlí babička se zlomenou nohou a pod záminkou venčení Mikiny se snaží partě sedící každý den v altánku před domem co nejvíc přiblížit. Díky psovi, který začne štěkat, si jí všimnou a Pavlína se tak dostává do Petrova podvědomí. Registruje jakýkoliv jeho pohled nebo poznámku směrem k ní, bohužel jich mnohem více věnuje Romaně. Je tady ale ještě Michal, který má Pavlínu opravdu rád, ale ona to pro lásku k Petrovi nevidí nebo možná jen nechce vidět. Po čase ale Pavlína zvažuje, jestli má dát Michalovi šanci.

„Možná by s ním do toho kina šla, protože když má někdo odvahu přijít, a ještě s kytkou, a to všechno jenom kvůli ní, tak je to prostě dobrý, i když vypadá jako nervózní kostlivec, ale zase má docela hezkej úsměv, Pavlína zvažuje pro a proti, Petr to není, ale na Petra stejně ona nemá a tenhle fakt není tak špatnej, Petr stejně už určitě chodí s tou kráskou. Pak ale některá z holek, ne z jejich třídy, ale nějaká prostě okolojdoucí, řekne něco jako: dyť ta by ho zalehla, a Pavlína už ví, že tohle nepůjde. Ted' už jenom rychle zmizet.“ (tamtéž, s. 202) [18].

Pavlína se neustále pohybuje někde mezi Michalem a Petrem. Jediné, co ji ale zajímá, je jakási vnější krása. To, jak Petr vypadá. Ona ho vlastně vůbec nezná, jen od vidění ze školy, ale nikdy s ním nepřišla blíž do styku. Na druhé straně Michal není tak pohledný jak Petr, za to dává Pavlíně jasně najevo, že se mu líbí. Ona na něm ale vidí spíše negativa – příliš hubený a na obličejí má pupínky. Když jdou vedle sebe, snaží se ji chytnout za ruku.

Z ukázky taky vyplývá, že jí přinesl před školu květinu, což ji mile překvapilo. V okamžiku, kdy nad Michalem začne uvažovat jako nad potencionálním přítelem, vyvedla ji z míry nemístná poznámka cizí dívky. Z toho vyplývá, že jí záleží na tom, jak by se na ně dívalo

její okolí. Pavlína si jeho zájmu ale začne vážit, protože si uvědomí, že s Petrem jí to zřejmě nevyjde. Okolí už je pomalu začne vnímat jako pár, když o ni jednoho dne Petr začne jevit zájem. V ten moment jí Michal naprosto přestává zajímat, protože teď má kluka, kterého miluje.

„Nejsladší polibek. Jen velmi zdálky slyší ostatní, kteří to komentují. Michale, hele, co dělá tvoje holka, slyší taky. Tak vida, už sem byla Michalova holka. Ale teď jsem Petrova.“ (tamtéž, s. 226) [18]. Vidíme, že jí na Michalovi vůbec nezáleží. Využívá toho, že se o ni Petr z ničeho nic začal zajímat a v ten moment jí Michal může být úplně jedno. Jemu je to samozřejmě líto. Další ukázka naznačuje, jak rychle Pavlína zapomene na to, jak k ní byl Michal na rozdíl od Petra milý. *„Pavlína se odličí, pak vstane, vezme odličovací tamponky, které použila, a ze sklenice vytáhne gerberu. Gerbera už je ovdá, je načase ji vyhodit. Pavlíně je to stejně trochu líto, první květina, kterou dostala od kluka. Ale ne od Petra, tak jakápak nostalgie.“* (tamtéž, s. 229) [18].

Po čase však zjišťuje, že si z ní Petr jen dělal legraci a ještě se jí vysmál, že si vůbec myslela, že by o ni mohl mít zájem. Choval se povýšeně a arogantně. Až teď pochopila rozdíl mezi ním a Michalem a přišlo jí to líto.

Koníčky mohou být vnímány jako další motiv. Za zmínku stojí určitě Vojtovo vystříhování, což je jeho nejoblíbenější činnost, ať už ve vyučování, kdy se nudí, nebo když je třeba z nějakého důvodu nervózní. Je taky důležité zmínit, že vedle Vojtova vzhledu je právě tato jeho zvláštní záliba důvod, proč si z něj spolužáci dělají legraci a posmívají se mu. Další důležitá věc je, že kvůli vystříhování se dostal do velkých problémů ve škole.

Jeho rozstříhaná učebnice do českého jazyka byl jakýsi začátek všech problémů. Musí si samozřejmě pořídit novou, ale nemá na ni peníze, protože své kapesné už utratil za nový model lodí. Maminka mu peníze taky nechce dát a odkazuje ho právě na to kapesné. Vojta se dostává do začarovaného kruhu lží. Začne se vyhýbat hodinám českého jazyka, protože novou učebnici nemá a nehodlá poslouchat jízlivé poznámky ostatních. Omluvenky si podepisuje sám, protože jeho matka nemá ani tušení, co se děje.

„... dneska na češtinu jít už musím, i když tu blbou knihu nemám a ani mít nebudu. Ale zase třeba ji dnes nebudeme potřebovat. Samozřejmě budem. A ona si mě vyvolá a začne s výslechem, co jí mám říct, tak mlčím. A někdo, asi Honza, řekne polohlasně, nemá na ni prachy, musel si totiž koupit nový hadry, a spousta lidí se zasměje, protože já sem pořád

oblečenej jako kretén, košile a kalhoty. Takže začnu rudnout.“ (tamtéž, s. 140) [18]. Tady je zajímavé, že přestože ho spolužák uráží před celou třídou a paní učitelka to musela slyšet, protože na základě této poznámky se ostatní začali smát, vůbec nic mu na to neřekla. Je pravda, že Vojta měl jisté prolémy s chováním, ale to ještě neopravňovalo ostatní, aby se mu smáli za to, že Vojtova matka nemá tolik peněz, aby její děti chodili ve značkovém oblečení. Minimálně tady se ho učitelka měla před ostatními zastat. Vojta by tak získal pocit, že na to není úplně sám, ale to, že ho učitelka před ostatními jen kritizuje, mu taky moc nepomáhá.

Vojta už je tak zoufalý, že ho dokonce napadne někomu ze třídy tu učebnici ukrást. Opravdu to má v plánu uskutečnit, ale nakonec zjistí, že to není správně, že tím někomu jen ublíží a ze šaten utíká bez knihy. Vidíme tedy, že Vojta opravdu není špatný kluk, jen se na něj během krátké doby nahnulo více problémů a on si s tím vším neví rady.

Nakonec od své matky peníze na učebnici dostává. Tady je důležité alespoň zmínit, že Vojta má skutečně v úmyslu si za ně koupit novou učebnici, ale cestou se zastavuje v obchodě s modely lodí, jejichž lepení je mimochodem jeho další koníček a nemůže odolat. Je to silnější než on a v tu chvíli nechá prodavači zálohu, aby mu ji prozatím schoval. Na učebnici už mu nezbylo, tak se rozhodl prodat míč, který dostal od Karla. V momentě, kdy se dozví, že ten míč byl skutečně od jeho táty, chce ho od spolužáka koupit zpět. Situace se natolik vyhrotí, že by se dala považovat za psychickou šikanu ze strany jeho spolužáka. Společně s dalšími kluky se mu posmívají a cenu fotbalového míče neustále navyšují.

„... ale Mára mě jenom plácne po tváři, není to facka, zase je to jenom takový uklidni se, chlapečku, na mě nemáš, a v tu chvíli se po něm oženu, v ruce nůžky, to ho rozesměje, chce mi dát druhou, a já se oženu znovu a najednou Mára zařve a stáhne ruku a všude je krev, Mára mává rukou a krev stříká a čas se zastavuje, stojím tam s nůžkami v ruce, i všichni ostatní mlčej, než začne Markéta ječet jak siréna, ale já pořád stojím a ani se nehnu. A Mára kvílí a drží si ruku druhou rukou a stejně mu tam ta krev protýká a kape na podlahu.“ (tamtéž, s. 166) [18].

Tato situace je velmi zajímavá. To, co se stalo, Vojta určitě neplánoval. Nechtěl Márovi nijak ublížit. Kluci, především Mára, ho ale vyprovokovali a navíc ho uráželi, takže Vojta se jen bránil. Bohužel pro něj se bránil s ostrým předmětem v ruce. To, že by ty nůžky skutečně použil, ale zřejmě nikdo z kluků nečekal. A nečekal to ani sám Vojta.

Zajímavý je i jeho proud myšlenek bezprostředně poté, co k nehodě došlo. Vojta nepřemýšlel nad tím, co udělal, dokonce mu to ani nepřišlo líto. Jediná věc, která ho na celé události mrzela, byla ta, že mu někdo vzal z ruky nůžky, které patřily k jeho nejoblíbenějším. Taky ho upřímně potěšilo, jak u toho Mára ječel. Teď má pocit, že už to nebude takový frajírek jako dřív, protože ho všichni slyšeli. To, co provedl a jaké to bude mít následky, si v podstatě uvědomí až ve sborovně, kde čeká na svoji matku, která byla okamžitě přivolána do školy.

U tohoto motivu můžeme zmínit i vaření, které je pro změnu Pavlíninou nejoblíbenější činností. Jak už jsme zmínili, ráda vaří pro ostatní a očekává pochvalu. Když její jídlo nikdo neocení, cítí se uražená, ale jen do chvíle, než sama ochutná a nezbyde jí nic jiného než se pochválit.

Zajímavým motivem této povídky jsou **ztráty**, které nabývají různých podob. Tou první je například Vojtovo zmizení. Má trochu jinou podobu než zmizení v první povídce. Vojta zmizí poté, co sedí s matkou v cukrárně a rozebírají, co všechno se za poslední dobu stalo. Matka se vrátí z toalet a Vojta už tam není. Zjišťuje, že poslední volané číslo v jejím telefonu je neznámé a lísteček s Karlovým telefonním číslem jí chybí. Zbytečně se nestresuje, ví, že Vojta šel za ním. Co ale opravdu nečeká, je fakt, že by Vojta chtěl u svého otce zůstat a toto jeho rozhodnutí ji mrzí. Samozřejmě má pocit, že svého syna ztrácí a na svou stranu ho získává Karel. Netuší však, že ten o to až tak nestojí.

Matka znejistí, když se od Karla dozví o Vojtově zmizení. Do té doby, co byl u svého otce, byla sice nešťastná, ale aspoň věděla, kde její syn je. Věděla, že má kde spát, má čisté oblečení, chodí do školy a je v bezpečí. Přestože má Pavlína v této době dost starostí s tím, jak se k ní Petr zachoval, o svého mladšího bratra se taky samozřejmě bojí: „*A Pavlína kašle na Petra, chce Vojtu, lusknutím prstů vymění Petra za brášku, jenom ať je v pořádku, už nikdy na něj nebude zlá, už nikdy mu nic špatného neprovede, jenom ať se vrátí.*“ (tamtéž, s. 237) [18]. Ztrátu tedy v tomto případě vnímáme nejen jako skutečné zmizení, kdy nikdo nevěděl, kde se Vojta nachází, ale taky ve smyslu jakéhosi dočasného odcizení mezi Vojtou a jeho matkou.

Podle Vosolové (2010) [21] se v povídce objevuje motiv zmizení proto, aby chlapec pochopil, že šťastné dětství nemusí záviset na přítomnosti otce, po kterém tolik toužil.

Tento motiv ale můžeme aplikovat i na babičku a její dvě dcery. Svým chováním docílila toho, že se Jindra odstěhovala do zahraničí a teď je na dobré cestě ke ztrátě Jiřiny a společně s ní i Pavlínou s Vojtou.

3.5 Prostředí

Prostor velmi úzce souvisí s časem. Platí pro něj, že se může buď omezovat na určitý úsek, což souvisí s jednotou místa, času a prostoru. S touto možností se setkáváme nejčastěji v dramatu. Autoři ale mohou prostor střídat, což je naopak typické pro románová díla, ale i pro naše povídky. (PETRŮ E., 2000, s. 98) [23].

Pro spojení prostoru a času v daném literárním díle užívá ruský teoretik Michail Michajlovič Bachtin termín chronotop. Prostředí přitom chápe jako určitý prostor, do kterého autor zasazuje svůj příběh a konkrétní postavy. Podle Hamana je jedním z nejdůležitějších znaků pro výstavbu prostředí detail, který čtenáři dané prostředí jistým způsobem přiblíží. V případě Soukupové ale můžeme mít pocit, že nám autorka mnoho detailů z prostředí svých postav neposkytla. (HAMAN A., 1999, s. 97 – 98) [24]

Čtenář může v uměleckém díle přijít do styku s několika druhy prostředí. Prvním z nich je stálý prostor, se kterým se setkáváme například v próze s tematikou přírody. V takovém případě se většinou po celou dobu příběhu nacházíme ve volné přírodě. Kromě prózy se ale se stálým prostorem setkáváme taky v lyrice, kde se konkrétní situace odehrává v jednom prostředí. Dalším typem prostoru může být migrační. Objevuje se často v pohádkách, cestopisech a eposech – všude tam, kde je důležitým motivem určitá cesta a kde se tedy prostředí značně mění. Lederbuchová dále rozděluje prostor na reálný a fantastický, kdy se děj často odehrává na pozadí ve skutečnosti neexistujícího prostředí, jakým je peklo nebo nebe. Obraz prostředí podle ní děj zpomaluje, proto jej autoři v některých žánrech jen naznačují. (LEDERBUCHOVÁ L., 2006, s. 108 – 109) [25]

V jiné publikaci dodává, že pokud mluvíme o kontrastním prostoru a současně nejde-li o prostor migrační, pak jedno z nich vždy převládá. Podle autorky nám popis prostředí poskytuje základní informace o místě děje, současně v něm ale vidíme i určité hodnocení nebo

stanovisko buď autora, nebo konkrétní postavy. Přitom platí, že různé postavy mohou určité prostory vnímat odlišně. (LEDERBUCHOVÁ L., 2002, s. 255) [26]

Je to i případ Petry Soukupové, pro kterou je důležitý děj a především to, jak se její postavy cítí a co prožívají. Detailnější popis prostředí by zřejmě narušil napětí, které se v povídkách objevuje.

K migračnímu prostoru Všeticka a Pavera (VŠETIČKA F., PAVERA L., 2002, s. 290) [27] dodávají, že jednotlivá místa, ve kterých se postavy nacházejí, pro ně mohou mít různý význam. Toho jsme si mohli všimnout v povídce s názvem Zmizel, kde matka svého syna hledala v různých městech. Cestování a hledání pro ni bylo v tu chvíli to nejdůležitější – důležitější, než být doma se svou rodinou. Existují ale i další podoby, jak by podle nich mohl prostor vypadat.

Konstantní prostor vidí jako jedno prostředí, ve kterém se děj vyvíjí. Oproti tomu staví prostor kontrastní, kdy se děj odehrává ve dvou různých prostředích, která jsou v kontrastu, například město a venkov. Dalším typem je konvergentní prostor, což znamená, že se prostor postupně zužuje v souvislosti s tím, jak se děj vyvíjí. Poslední je jejich dělení na prostor uzavřený a otevřený, přičemž uzavřený může být obklopen určitým tajemstvím. Naopak prostor otevřený v nás vyvolává jakousi svobodu.

Stejně jako v předchozí povídce, ani zde není popisu prostředí věnováno mnoho prostoru. Autorka se nám snaží několika málo slovy popsat, jak vypadá například Karlův pokoj: *„Postel, televize, skříň, nějaký další fotbalový věci, a ten dres, co byl vedle, visí na stěně nad postelí. A v koutě za dveřma je několi lahví. Od piva, ale třeba i od rumu. Na jedný polici leží krásný nůžtičky na nehty. Musim je jít zkusit, chvilku s nima vystřihuju, sou fakt dobrý.“* (SOUKUPOVÁ P., 2009, s. 189) [18]. Takto vnímal pokoj svého otce Vojta.

Babička vnímá Karlův byt z trochu jiného úhlu pohledu: *„Ale ona se nedívá na něj, skenuje očima pokoj, aby si ho zapamatovala do nejmenších detailů, polouschlá květina na parapetu a vedle ní sklenice a v ní vajgl.“* (tamtéž, s. 221) [18]. Autorka je schopná několika slovy vystihnout negativní popis prostředí, ve kterém se postavy nacházejí.

4 Věneček

4.1 Stručná dějová linie povídky

Poslední povídka této knihy je trochu odlišná od předchozích dvou. Ale přesto všechny tři spojuje stejné téma – narušené rodinné vztahy. Tady se to týká především dvou sester, Hanky a Heleny, které už jsou dospělé. Každá má svůj život a každá má taky svého otce, což byl v jejich rodině vždycky největší problém. Děvčata odmala vyrůstala v tom, že sice mají společnou maminku, ale každá má jiného tatínka.

Povídka začíná úmrtím Vladimíra. Je to Hančin otec a s největší pravděpodobností i otec Helenky. Ta to ale neví. Dozvídá se to až v dospělosti. Když byly holky malé, rodina žila v domě na vesnici. Helenka nesnášela svou sestru za to, že má u sebe oba rodiče, zatímco ona bydlí jen s maminkou a tatínek je v Praze. A Vladimíra nesnášela za to, že právě kvůli němu už nejsou její rodiče spolu. Její otec Milan ji vidí jednou za čas, a tak se jí snaží zavděčit kupováním věcí, které tady v okolí nejsou k sehnání. Nejdříve jsou to hračky, později oblečení. Toto je nejčastější důvod hádek mezi sestrami – Helena má oblečení z Tuzexu a Hanka nejen že ho nemá a ani mít nebude, protože rodiče na to nemají peníze, ale nesmí si Helenino oblečení ani vyzkoušet.

Maminka celý život trpí tím, jak se Helena k Vladimírovi chová. Dává mu jasně najevo, že on její otec není. Ona má svého tatínka, kterého bude poslouchat, v Praze. Vladimír chce, aby jeho žena řekla Heleně o otcovství pravdu. Když si brala Milana, zřejmě už čekala dítě s Vladimírem. Ten ale o těhotenství nevěděl a podle toho, co říkal, Eva pochopila, že se nechce vázat. Z tohoto důvodu má Helena v rodném listě jako otce Milana.

Zásadní zlom v životě všech nastane v den, který je pro Helenu důležitý. V tanečních chce rodičům představit svého přítele. Jenže tento den se nakonec stává tragickým. Po skončení večera se jdou matka s Vladimírem projít. Shodou nešťastných náhod v kombinaci se špatným počasím maminku srazí vlak a tuto nehodu nepřežije. Odteď se rodina nadobro rozdělí. Vladimír zůstává s Hankou v domě a Milan si Helenu odváží do Prahy. Devatenáct let se nevidí.

4.2 Jazyk a kompozice

Tato povídka je na rozdíl od prvních dvou, které byly vyprávěny z pohledu malého dítěte, psána ve třetí osobě. Zajímavá je tady i kompozice. Na začátku se dozvídáme o současné situaci – Vladimír je mrtvý, Hanka žije v domku se svým mužem a dvěma dětmi. Současně se dozvídáme o životě Heleny, která je rozvedená a stará se o svého syna.

Zpočátku nechápeme, proč tomu tak je. Proč se sestry několik let nevidí a proč je mezi nimi i po letech takové napětí, někdy až nenávisť. Celá povídka je psána retrospektivně, takže nám některé věci začínají dávat smysl postupně a to nejdůležitější, kvůli čemu se celá rodina před lety rozpadla, se dozvídáme až na posledních stránkách celé povídky.

„Než mamka polévku nandá na talíře, Helenka si k punčocháčům přece jenom ty šaty zkusí. Paráda. Pak rychle tepláky a svetr, vyjít na zahradu, zařvat objééééd, naposledy na zahradě na téměř dvacet let, ale to ještě neví.“ (tamtéž, s. 325) [18]. Tato ukázka je příkladem toho, jak je celá povídka napsaná. Autorka něco naznačí, ale už myšlenku nedokončí. Čtenář je tak do poslední chvíle v napětí, proč je to právě tak a jak to nakonec dopadne.

V povídce je viditelně méně časté užití vulgarismů. Samozřejmě se tam objevují nespisovné výrazy, protože postavy mluví tak, jak je pro ně přirozené. Výrazná nespisovnost je patrná v mluvě cikánské skupiny lidí. Ve srovnání s první a druhou povídkou tady ale není jazyk tak výrazný a zajímavý.

Další zajímavostí je prolínání dopisů se samotným textem. Díky těmto dopisům, které si kdysi dávno posílali Eva s Vladimírem, se Hanka dozvídá o tom, že Helenin otec je Vladimír a ne Milan, jak si holky celý život myslely. Díky těmto dopisům se rozhodne po letech svou sestru kontaktovat a možná tak navázat tam, kde před téměř dvaceti lety přestaly.

4.3 Postavy

Hlavními postavami jsou sestry – Hanka a Helena. **Hanka** má spokojenou rodinu. Dalo by se říci, že se jí v životě daří. Jak už jsme řekli, má hodného manžela a dvě krásné děti. Svě

sestře nemůže zapomenout to, jak po smrti jejich matky rychle zmizela, nikomu nic neřekla a opustila je. Co ji bolelo ale ještě mnohem víc, je fakt, že než s Milanem odjeli do Prahy, vzala jim z domu téměř všechny fotky jejich maminky.

Když byla **Helena** malá, byla tak trochu sobecká. Měla hračky a oblečení, o kterém se Hance ani nesnilo. Moc dobře to věděla, že jí to mladší sestra závidí, přesto jí ani nedovolila si to půjčit. Spíše se snažila na sebe ještě víc upozornit. Vůbec jí to nepřišlo divné, protože si tím kompenzovala to, že Hanka tady má na rozdíl od ní oba dva rodiče. Teď, když je dospělá a dozví se, že Milan ve skutečnosti není její táta, je jí všechno líto. Hlavně její chování vůči Vladimírovi. Myslí si, že kdyby to tenkrát věděla, zachovala by se po matčině smrti jinak.

Eva je postava, která je po celou dobu povídky mrtvá. Dozvídáme se o ní v rámci vzpomínek a dopisů, které Hanka našla po otcově smrti na půdě. Špatný vztah mezi svými dcerami si dává za vinu, protože kdyby jim řekla pravdu, neměly by se kvůli čemu hádat. Helenka jí ale na takovou pravdu přišla ještě malá, takže jí to nakonec říct nestihla.

Milana vnímáme možná spíše jako zápornou postavu. Evu několikrát uhodil, když zjistil, že měla poměr s Vladimírem. To, že Helenka není jeho dcera, si ale nepřipouští. Kvůli jiné ženě Evu opustil, když byla dcera ještě malá. Umí slibovat, ale v podstatě nikdy nic nedodrží. Helenu si vzal po Evině smrti do Prahy, ale vůbec se jí nevěnoval. Celé dny byl v práci a v noci se u něj střídaly cizí ženy. Nakonec svou dceru vzal do Německa, kde nikoho neznala a kde se cítila cizí.

Zato **Vladimíra** vidíme jako kladnou postavu. Přestože celou dobu věděl, že je Helena jeho dcera, nikdy se o tom před ní nezmínil. Plnil tak přání své ženy, navzdory tomu, jak se k němu Helena chovala. Můžeme se jen domnívat, jak by to dopadlo, kdyby tenkrát Milan s Helenou hned neodjeli. Možná by jí to řekl. Nebo by jí to naopak neřekl nikdy, protože Eva to nechtěla měnit. Vnímala to jako výhodu, že má její dcera tátu v Praze – mohla tak mít v životě víc možností.

4.4 Motivy

V této povídce můžeme najít několik zajímavých motivů. Některé jsou podobné motivům ostatních povídek. Tím prvním mohou být například **ztráty**. Můžeme je aplikovat hned na několik situací, které vidíme z pohledu Heleny. Jak už víme, během svého dětství a dospívání se odstěhovala z rodného domu do Prahy. Tím samozřejmě přichází o všechno, co tady měla a na co byla ve svém životě zvyklá. Kromě školy a svých přátel ztrácí svůj domov, veškeré jistoty a především celou svoji rodinu. Přichází do Prahy, kde nikoho nezná.

„Ve škole na ni nejdřív koukaj jak na exota, objeví se v polovině roku, moc nemluví a smrt ji obestírá jako neviditelná stěna. Helence to nevadí, chodí se do školy učit, na chvíli zapomenout, že pak zase přijde do bytu, kde nikdy nikdo není, s tátou se vidá, jen když se náhodou v noci probudí, zrovna kdy on přišel z práce. Ale někdy se probudí a dělá, že spí, protože táta má s sebou slečnu, a možná ne vždy stejnou, podle hlasu to nepozná, ale když jde ráno do školy a oni ještě spí, vidí u dveří pokaždé jiné kozačky.“ (tamtéž, s. 267) [18]. Je patrné, že Helena se v Praze cítí pořád sama. Přestože ji škola nebaví, chodí tam ráda, protože tak nemusí myslet na to, že tam nikoho nemá a celé dny se ani nemá s kým bavit. Celé dětství si myslela, jak je Praha skvělá. Teď už si to nemyslí. Má sto chutí vrátit se tam, odkud přišla.

Ztráta může být stejně tak chápána z dlouhodobějšího pohledu. Helena svým odchodem a tím, že se svou sestrou a Vladimírem nebyla v kontaktu, ztratila devatenáct let. Za tu dobu se mnoho věcí změnilo. Nic z toho, co sestry zažily, nemohly společně sdílet, což si obě uvědomí až v dospělém věku, kdy už to ale nejde vrátit.

V rámci tohoto motivu můžeme zahrnout i problematiku otcovství. Helena se o svém pravém otci dozvídá až po Vladimírově smrti. Za normálních okolností by to asi moc neprožívala, protože ho nikdy neměla moc ráda a navíc ho devatenáct let neviděla. Když se ale dozví, že to byl její otec, uvědomí si, že ho navždy ztratila. A tento čas už jim nikdo nevrátí. Teď jí zbyl jen Milan, kterého celý život pokládala za svého otce, ale teď neví, jak se zachovat. Bojí se, že ztratí i jeho – posledního člověka, kterého kromě svého malého syna má.

Můžeme zmínit i Heleninu ztrátu iluzí. Vždycky si přála najít si muže, který by měl dostatek financí na to, aby si pořídili dům a aby Helena nemusela pracovat. Její sen se ale rozplynul poté, co jí Mirek, teď už bývalý manžel, poprvé zfackoval. „... sen o ženě

v domácnosti s domem a velkou zahradou a bazénem zase vzdálenější... “ (tamtéž, s. 262) [18]. Teď je rozvedená a o svého syna se stará sama. Jen občas se Jiřík vidí se svým tátou, většinou když si Helena potřebuje něco zařídit. Takže ze své představy o krásném bydlení a bohatém muži už vyrostla a teď můžeme říci, že stojí pevně nohama na zemi.

Dalším motivem je **smrt**. Velmi úzce souvisí právě se zmíněnými ztrátami. Už víme, že v povídce nejprve umírá maminka. Je to, řekněme, nejdůležitější člen rodiny, protože je to právě ona, kdo se snaží zbytek členů stmelit. Po její smrti Helena nevidí důvod, proč by měla doma nadále zůstat, když už tam v jejích očích nikoho nemá. S Hankou se upřímně nesnáší a Vladimíra taky nemůže ani vystát. Navíc smrt jejich matky vnímá jako jeho chybu. Přestože u té události nebyla a neví, jak se to stalo, je pro ni v tu chvíli nejjednodušší hodit vinu na něj. Vladimír ani nemá šanci, aby jí to vysvětlil a přesvědčil ji, aby neodcházela. Helena se sbalila dřív, než se stačil vrátit po nehodě z nemocnice.

Kdyby ji stihl, samozřejmě by se jí odjezd snažil rozmluvit, protože to byla jeho dcera, kterou měl moc rád a o kterou nechtěl přijít. Taky se je snažil najít, aby Heleně řekl, že on její otec, tomu se ale snaží zabránit Milan. Helena je jediná, koho má. „*Milan zároveň ví, že Helenka klidně může být Vladimírova, ta potvora Eva se s tímhle dědkem tahala, měl to z ní vymlátit, ale tím spíš mu Helenku nedá, on si ji vyplal jako mimino, on ji přebaloval a ohřejeval sunar, a co peněz do ní nacpal, kdepak, Helenka je moje... “ (tamtéž, s. 314 – 315) [18].* Úryvek ukazuje, že Helenku považují za svou dceru oba dva a ani jeden se jí nehodlá vzdát. Odjezd do Německa ale způsobil, že ji Vladimír už nikdy nenašel.

Vladimírovu smrt vnímáme trochu jinak než tu matčinu. Zatímco Evina rodinu absolutně rozdělila, u Vladimíra vidíme opačnou tendenci. Díky dopisům, které po jeho smrti Hanka objevila, se obě sestry snaží přiblížit jedna druhé. Představují si, jak ta druhá asi žije. Po téměř dvaceti letech je pro ně navázání kontaktu náročné, protože se za tu dobu tak odcizily, že jedna o druhé v podstatě nic neví. Celou situaci ještě víc ztěžuje fakt, že si navzájem ani za ta dlouhá léta nedokázaly dávné křivdy odpustit.

V povídce vidíme i náznaky **sobectví**, což je poměrně běžná vlastnost u dětí, zvláště u sourozenců. Nikoho asi nepřekvapí Helenino chování, když nechce žádnou ze svých věcí Hance půjčit. Je to pochopitelné, protože to je něco, co je jenom její. Navíc je pořád ještě dítě, takže je to i omluvitelné. Ale jejich matka tuto vlastnost u své dcery nevidí ráda, a jak vyplývá z následující ukázky, dává to za vinu sama sobě. „... *kdy se z ní stal takovejhle sobec, zase*

okamžik pochybností, poslední dobou čím dál častěji, udělala špatné rozhodnutí, že svoje holčičky takhle rozdělila, ty máš Milana, ty máš Vláďu, Milan ti bude kupovat krásný věci a ty zase budeš mít Vláďu pořád u sebe, aby ti to nebylo líto, že ty věci nemáš. Mohly mít obě Vláďu a bylo by. Ale pro Helenku je lepší mít i Milana, má ho ráda a on jí k něčemu jednou bude, má ty svý kontakty, sežene věci, který nejsou k dostání.“ (tamtéž, s. 330) [18]. Vidíme, že Eva se sice obviňuje, dva tátové v rodině jsou v tomto případě komplikace. Kdyby byl jen jeden, situace by byla klidnější. Na druhé straně tam Eva vidí i určité výhody – Helena jednou bude studovat vysokou školu, takže otec v Praze je pro ně k nezaplacení.

Horší ale než sobectví mezi sourozenci v dětství je tato vlastnost u dospělého člověka. V tomto případě se to týká především Hanky, která vlastně po celou dobu ani nestála o to, aby se Helena ozvala. Uvědomovala si, že otec stárne a je tady jejich rodný dům. Následující úryvek nám nastíní její uvažování:

„A co kdyby se Helenka vrátila, chtěla tu bydlet, táta by jí to dovolil a pak se mu něco stalo, ...a teď si přijde ona, která tady na tom nehnula prstem a spadne jí to do klína. A kam půjde Hanka, její muž má sice být v Ledči, ale takový kamrlík, ale i kdyby to byl palác, proboha, co by si počala ve městě, když od narození žije v tomhle domě. A nebylo by to fěr, ona na tom tady pracovala, ona tu nahazovala zdi a vytrhávala kopřivy a každý podzim sklízela jablka, a stará se o tátu, ona si to zaslouží, ne Helena, která si žije někde ve městě jako panička.“ (tamtéž, s. 316) [18]. Tady je důležité říci, že je to pouze její proud myšlenek.

Na jedné straně i pochopitelný, když vezmeme v úvahu, že Helena je pro ni v tu chvíli v podstatě úplně cizí člověk. Když se nad tím ale zamyslíme, vyrůstaly vedle sebe jako sestry, takže mezi nimi nějaké rodinné pouto být musí. I po těch letech by si měla uvědomovat, že není jedináček a nemůže uvažovat tak sobecky. Úryvek ukazuje, že přemýšlí jen nad majetkem, o který by s návratem své sestry přišla. To, že by mohla získat svou sestru nazpět, ale nevidí.

Čtenář neví, která ze sester je pro příběh důležitější, a proto nás může zmást fakt, že Soukupová věnuje mnohem více prostoru Heleně. Zpočátku máme pocit, že to bude Hanka, která bude tou hlavní postavou, protože to byla právě ona, kdo se v povídce objevil jako první. Seznámili jsme se s celou její rodinou i současnou složitou situací. Až poté přišla zmínka o Heleně, která nakonec v povídce zaujímá největší prostor.

Omezený prostor jedné ze sester, přestože jsou obě zobrazeny stejně plošně, vytýká i Peňás (2010) [20]. Kromě toho si myslí, že kniha nemá uměleckou ani estetickou hodnotu, protože spíše připomíná scénář, který je určen k televiznímu zpracování. Pokud mluvíme o kvalitě, i ze scénáře může být dobrá literatura, podle něj to ale neplatí v případě Soukupové, protože neklade důraz na kvalitu jazyka a styl.

4.5. Prostředí

„Pak si najde místo ve škole, kde měla praxi a kde už to zná. Přestěhuje se z podnájmu, ve kterém vydržela celých pět let, jeden pokoj, v druhém třicetiletá paní s malou holčičkou, holčičku si Helenka oblíbila, ale přece jen, její noční pláč. V novém bytě bude sama, navíc je od školy několik minut, maličká garsonka, která má ale velký balkon.“ (SOUKUPOVÁ P., 2009, s. 254) [18]. Další ukázka toho, kolik prostoru Soukupová věnuje popisu prostředí. Tuto část, kde se věnuje Helenině bytu, jen tak mimochodem vložila do vyprávění o jejím příteli.

V následujícím úryvku dokonce vidíme, že se autorka snaží zrychlit děj tím, že vynechává slovesa: *„Malej byt, tátův pokoj, kuchyně, ze které teď bude Helenčin pokoj, předsíň, koupelna a záchod. V kuchyni kromě skříňky i gauč, teď už taky její, a nad gaučem okno do dvora, ...“* (tamtéž, s. 264 – 265) [18]. Je evidentní, že Soukupová vynechává některá slovesa z důvodu ekonomičnosti jazyka.

Kromě toho, že povídkám chybí zařazení do určitého času, Horák (2010) [28] poznamenává, že kniha postrádá i zasazení povídek do konkrétního prostoru. Občasné zmínění názvu města podle něj tuto funkci neplní. Dodává, že Soukupová píše realitu, nejedná se tedy o umělecké dílo.

Aby to ale nevypadalo, že kniha Zmizet sklízí jen samá negativní hodnocení, uveďme na závěr i některá pozitivní. Podle Vosolové (2010) [21] je autorka výjimečná ve způsobu zpracování témat, jako je například odcizení v rodině. Naprosto otevřeně píše o veškerých strastech, které se v životě nás všech mohou objevit. Petru Soukupovou recenzentka vidí jako nadějnou českou spisovatelku, která mezi ostatními vyniká svým pohledem na ve většině případů bohužel nešťastné dětství.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce byla interpretace knihy *Zmizet*. V rámci jednotlivých povídek jsem rozebírala vztahy v rodině, především tedy mezi sourozenci. Všechny povídky mají jednu věc společnou – sourozeneckou nenávist.

V první s názvem *Zmizel* šlo o problém v komunikaci, a to především mezi vypravěčem a jeho otcem. Zřejmá otcova preference jednoho ze synů způsobila nenávist mezi oběma bratry. Příčinou narušeného vztahu mezi Vojtou a Pavlínou je zřejmě fakt, že každý ze sourozenců má jiného otce. Přestože ani jeden z nich toho svého nikdy neviděl, mají o nich ideální představu a taky pocit, že ten jejich je lepší. Třetí povídka ukazuje, jak ne úplně zdravý vztah mezi dvěma sestrami poznamenal jejich životy. Ani jedna nechtěla dlouhá léta udělat první krok a výsledkem jsou jejich oddělené životy.

Jak jsem uvedla, v knize se jedná o nenávist, ale ne v pravém slova smyslu. Vždy, když se jeden ze sourozenců ocitl v nebezpečí, zafungovalo sourozenecké pouto v podobě strachu o toho druhého.

Kromě rodinných vztahů jsem se zaměřila taky na jazyk a styl, který autorka použila. Protože jsou první dvě povídky psány z pohledu asi desetiletých chlapců, Soukupová knize přizpůsobila i jazyk, aby dosáhla maximální věrohodnosti. Třetí povídka je sice psána z pohledu dospělé ženy, většinu příběhu ale tvoří její vzpomínky na dětství a i zde je jazyk přizpůsobený věku dítěte.

Ve své práci jsem věnovala pozornost i prostředí. V tomto případě jsem dospěla k závěru, že Petra Soukupová věnuje popisu prostředí skutečně minimum prostoru. Důvodem toho může být snaha neodvádět čtenářovu pozornost.

Dalším cílem této práce bylo zjistit, jak česká kritika Petru Soukupovou vnímá. Všeobecně můžu říci, že je u ní ceněn především cit pro své postavy. Skvěle se do nich dokáže vcítit, což jsme měli možnost vidět, když se musela vžít do role desetiletého chlapce a představit si, jak by se v konkrétní situaci zachoval.

Jak ze samotného názvu knihy vyplývá, důležitý je tady motiv zmizení, který stejně jako narušené rodinné vztahy všechny tři povídky spojuje. V první z nich, která je příznačná už svým

názvem *Zmizel*, rodina ztrácí svého syna, kterého už nikdy neuvidí. Tato ztráta může za naprostý rozklad celé rodiny. V povídce *Na krátko* nechává autorka zmizet hlavního hrdinu, který se ale na konci vrátí a jeho vztah se sestrou se zlepšuje. V poslední povídce s názvem *Věneček* hlavní postava ztrácí veškeré jistoty, které měla a odjíždí do neznámého prostředí.

Přestože kritici měli určité výhrady k jejím knihám, autorka je vnímána jako úspěšná, což dokazují ocenění, která její knihy získaly.

V závěru bych chtěla zmínit, že autorka píše o aktuálních problémech, což je dalším důvodem její popularity. Každá rodina řeší určité problémy a ona se nebojí o nich psát.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] *Uvolněte se, prosím* [televizní pořad]. Režie Vojtěch Nouzák. ČR, 2010. ČT1 21. 5. 2010. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1176221164-uvolnete-se-prosim/210522161800020/obsah/115513-petra-soukupova>
- [2] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/zivotopis.html>
- [3] Petra Soukupová | Nakladatelství HOST. *Nakladatelství HOST* [online]. Copyright © Milan Soukup [cit. 15.04.2017]. Dostupné z: <http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/autori/soukupova-petra>
- [4] Bertík a čmuchadlo | Nakladatelství HOST. *Nakladatelství HOST* [online]. Copyright © 2017 [cit. 15.04.2017]. Dostupné z: <http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/pro-deti-a-mladez/bertik-a-cmuchadlo-1005>
- [5] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 21. 3. 2015. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Pod-snehem-iLiteratura.html>
- [6] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 2. 12. 2008. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-K-mori-Aktualne.html>
- [7] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 9. 6. 2010. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-K-mori-iHNED.html>
- [8] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-K-mori-G2.html>
- [9] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 29. 11. 2007. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-K-mori-LN.html>
- [10] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 10/2014. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Marta-Xantypa.html>
- [11] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 20. 12. 2011. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Marta-CBDB.html>

- [12] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 27. 10. 2011. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Marta-Instinkt.html>
- [13] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 1. 12. 2011. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Marta-Vltava.html>
- [14] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 4/2015. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Bertik-Knizni-novinky.html>
- [15] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 3. 12. 2014. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Bertik-HN.html>
- [16] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 23. 3. 2015. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Pod-snehem-Novinky.html>
- [17] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 30. 3. 2015. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Pod-snehem-Respekt.html>
- [18] SOUKUPOVÁ, Petra. *Zmizet*. Brno: HOST, 2009. ISBN 978-80-7294-317-3.
- [19] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 13. 3. 2011. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Zmizet-kultura21.html>
- [20] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 24. 4. 2010. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Zmizet-LN.html>
- [21] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 24. 4. 2010. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Zmizet-LaCultura.html>
- [22] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 24. 11. 2009. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Zmizet-Xantypa.html>
- [23] PETRŮ, Eduard. *Úvod do studia literární vědy*. Olomouc: Rubico, 2000. ISBN 80-85839-44-X.
- [24] HAMAN, Aleš. *Úvod do studia literatury a interpretace díla*. Jinočany: H&H, 1999. ISBN 80-86022-57-9.
- [25] LEDERBUCHOVÁ, Ladislava. *Slovník literárních pojmů*. Plzeň: Fraus, 2006. ISBN 80-7238-620-4.
- [26] LEDERBUCHOVÁ, Ladislava. *PRŮVODCE LITERÁRNÍM DÍLEM: Výkladový slovník základních pojmů literární teorie*. Jinočany: H&H, 2002. ISBN 80-7319-202-6.

[27] PAVERA, Libor a František VŠETIČKA. *Lexikon literárních pojmů*. Olomouc: NAKLADATELSTVÍ OLOMOUC, 2002. ISBN 80-7182-124-1.

[28] Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. 19. 4. 2010. Dostupné z: <http://www.petra-soukupova.cz/recenze-Zmizet-HN.iHNED.html>

ABSTRAKT

Jméno Příjmení:	Lucie Vrajková
Katedra:	Katedra českého jazyka a literatury
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Jaroslav Vala, Ph.D.
Rok obhajoby:	2017

Název práce	Interpretace díla Petry Soukupové Zmizet
Název v anglickém jazyce	Interpretation of the work written by Petra Soukupová
Anotace práce	Bakalářská práce se zaměřuje na interpretaci díla Petry Soukupové Zmizet. Nejdříve se zaměřuje životu, dílu a ocenění autorky. Poté se soustředí na jazyk a kompozici jednotlivých povídek, jejich postavy, motivy a prostředí.
Anotace v anglickém jazyce	The Bachelor thesis deals with an interpretation of the book called Zmizet written by Petra Soukupová. First of all, we focus on information about the writer, the other works she has written and also awards she has obtained. Then we focus on the language and structure of each story, their characters, motives and setting.
Klíčová slova	Petra Soukupová, Zmizet, rodinné vztahy, interpretace povídek, motiv ztráty

Key words	Petra Soukupová, Zmizet, relations between family members, interpretation of the stories, a motive of disappearance
Rozsah práce	34 stran
Jazyk práce	Český